

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Emila Bdžocha a JUDr. Juraja Klimenta, v trestnej veci obvineného **A. K.**, pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí 18. januára 2011 v Bratislave, o návrhu predsedu senátu Krajského súdu v Prešove na odňatie a prikázanie veci, podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obvineného **A. K.**, vedená na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 3 T 67/2010 a na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2 Nto 8/2010, **s a o d n í m a** Okresnému súde Humenné aj Krajskému súde v Prešove a **p r i k a z u j e s a Okresnému súde Košice II.**

O d ô v o d n e n i e

Na základe obžaloby okresného prokurátora v Humennom z 21. júna 2010, č. k. 1 Pv 110/10-11, podanej 1. júla 2010 na Okresný súd Humenné, sa na tomto súde vedie trestné stíhanie proti obvinenému **A. K.** pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 17. decembra 2009 pred orgánom prejednávajúcim priestupky JUDr. J. M. na Obvodnom úrade v Humennom, odbore všeobecnej vnútornej správy, v zápisnici o pojednaní priestupku uviedol, že jeho sused JUDr. O. je skorumpovaným podpredsedom Krajského súdu v Prešove.

Samosudca Okresného súdu Humenné, ktorému bola vec pridelená, oznámil dňa 16. júla 2010 svoju zaujatosť v prejednávanej veci, nakoľko poškodeného JUDr. A. O. osobne pozná, stretáva sa s ním pri rôznych pracovných príležitostiach a preto sa cíti byť zaujatým.

Z dôvodu osobných priateľských vzťahov s poškodeným oznámilo svoju zaujatosť v predmetnej veci ďalších jedenásť sudcov Okresného súdu Humenné. Zvyšní traja sudcovia tohto súdu uviedli, že s poškodeným sú síce v pracovnom vzťahu, no napriek tomu sa necítia byť zaujatými. Ak by však tento ich pracovný vzťah k poškodenému mal vzbudzovať pochybnosti o ich nezaujatosti, dali na zváženie možnosť odňatia veci z tohto súdu a jej prikázanie inému súdu.

Spis bol 24. septembra 2010 predložený Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o vylúčení sudcov prvostupňového súdu.

Predseda senátu krajského súdu predložil dňa 3. decembra 2010 spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s návrhom na odňatie a prikázanie veci, s poukazom na vyjadrenia všetkých sudcov krajského súdu. Z predložených vyjadrení (č. l. 132 až 137 spisu) vyplýva, že 32 sudcov tohto súdu sa z dôvodu osobných a priateľských vzťahov k poškodenému cíti byť vo veci zaujatými. Zvyšných osem sudcov tohto súdu uviedlo, že hoci poškodeného osobne poznajú a tento je ich spolupracovníkom, resp. ako podpredseda krajského súdu ich nadriadeným, necítia sa byť zaujatými.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2002, sp. zn. Ndt 58/02) základné princípy nezávislosti súdnictva vyjadrené v článku 141 Ústavy Slovenskej republiky znamenajú, že súdne konania

a rozhodnutia majú byť nie len objektívne a nestranné, ale objektívnymi a nestrannými sa majú javiť aj navonok.

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, pričom spravidla sa posudzuje podľa správania sa sudcu.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych skutočností. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút, či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán a predovšetkým obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní spisového materiálu zistil, že v trestnej veci obvineného A. K. vystupuje v procesnom postavení poškodeného JUDr. A. O., ktorý je sudcom a podpredsedom Krajského súdu v Prešove. Z dôvodov osobných a priateľských vzťahov s poškodeným sa subjektívne cíti byť vo veci zaujatým 11 sudcov Okresného súdu Humenné a 32 sudcov Krajského súdu v Prešove

Zostávajúci sudcovia okresného súdu, ktorí sa necítia byť vo veci zaujatými, poukazujú na pracovný vzťah s poškodeným, ktorý je podpredsedom nadriadeného – odvolacieho súdu.

Ostatní sudcovia krajského súdu, ktorí sa necítia byť vo veci zaujatými, uvádzajú, že poškodený je ich spolupracovníkom, resp. nadriadeným.

V takomto prípade potom nie je podstatné, či sa zostávajúci sudcovia okresného, resp. krajského súdu subjektívne cítia alebo necítia byť vo veci zaujatými v zmysle § 30 ods. 1 Tr. por. a nemožno apelovať ani na ich profesionalitu v rozhodovaní, nakoľko už existujúce väzby na osobu poškodeného sú objektívneho charakteru, a preto v očiach obvineného sa ich rozhodovanie nemusí javiť ako objektívne a nestranné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri zistení vážnych dôvodov na delegáciu, podľa § 23 ods. 1 Tr. por. odňal vec Okresnému súdu Humenné aj Krajskému súdu v Prešove a túto

prikázal na konanie a rozhodnutie okresnému súdu mimo obvodu dotknutého krajského súdu, t. j. Okresnému súdu Košice II.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 18. januára 2011

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Monika Ivančíková